

PRIPOROČILA ZA DELOVANJE ORGANIZIRANE CIVILNE DRUŽBE NA PODROČJU UREJANJA PROSTORA

Ta priporočila vsebujejo usmeritve za ravnanja organizirane civilne družbe (nevladnih organizacij, civilnih iniciativ, lokalnih pobud) na področju urejanje prostora s ciljem dviga kakovosti bivanja v prostoru ob čim večjem varstvu naravnega kapitala, vpeljavi trajnostnega in participativnega prostorskega načrtovanja ter doseganja čim višjega nivoja usklajenosti interesov vseh deležnikov pri posegih v prostor.

1. Priporočila se organizirano delovanje, kar pomeni:

- povezovanje javnosti v civilne iniciative, lokalne pobude ali katere od statusnih oblik nevladnih organizacij (društva, zavodi, ustanove, nepridobitne zadruge);
- pridobitev statusa delovanja v javnem interesu na področju varstva okolja in/ali urejanja prostora, če nevladna organizacija za to izpolnjujejo predpisane pogoje;
- iskanje strokovne podpore pri drugih nevladnih organizacijah in institucijah, če organizacija nima lastnih strokovnjakov;
- prizadevanje za povezovanje z drugim organizacijami civilne družbe pri svojem delovanju in/ali zastopanju določenih interesov;
- strateško in operativno načrtovanje delovanja.

2. Priporočila se pridobivanje čim večje legitimnosti, kar pomeni:

- delovanje, ki ni usmerjeno zgolj v zasledovanje individualnih interesov enega ali nekaj posameznikov, temveč širše podprtih interesov oziroma zasledovanja javnega interesa (dobrobit širše skupnosti);
- da stališča, ki jih zastopajo lokalne pobude, uživajo čim večjo stopnjo konsenza med lokalnim prebivalstvom;
- iskanje podpore med organizacijami civilne družbe.

3. Priporočila se vodenje učinkovitega, odgovornega in transparentnega dialoga z organi oblasti, kar pomeni:

- jasno, razločno, odgovorno in spoštljivo izražanje stališč, ki ne vsebujejo sovražnega govora, poniževanja, elementov diskriminacije, itd;
- naj bodo stališča podprta s strokovnimi argumenti in v ustrezni obliki, če se ta zahteva;
- spoštovanje varstva osebnih podatkov pri izražanju stališč v skladu z veljavnimi predpisi;
- konstruktiven dialog usmerjen tudi v iskanje alternativnih sprejemljivih rešitev;
- pravočasno podajanje stališč;
- sodelovanje z drugimi deležniki v procesu z namenom iskanja sprejemljive rešitve;
- odzivanje na tematike, ki zadevajo cilje delovanja predvsem nevladnih organizacij, vključno z odzivanjem na vabila ali javne pozive oblastnih organov;
- samoiniciativnost pri iskanju primerne komunikacije z oblastnimi organi;
- uporabo tudi pravnih sredstev in drugih oblik pravnega varstva;
- iskanje informacij in pomoči pri nevladnih in drugih organizacijah s strokovnim znanjem;
- medsebojno delitev informacij in strokovne pomoči;
- preglednost delovanja.

4. Priporočila se trajnostno naravnano delovanje, ki spodbuja participativne procese, kar pomeni:

- zavzemanje za uveljavitev trajnostnega urejanja prostora, ki vključuje varovanje prostora kot vrednote, prenovo namesto gradnje, izogibanje razpršeni gradnji, energetska učinkovitost, trajnostno mobilnost, varstvo okolja in naravnega kapitala;
- aktivno prizadevanje za vpeljavo participativnih procesov nacionalnega, regionalnega in lokalnega urejanja prostora in prostorskega načrtovanja ter z njimi povezanih okoljskih postopkov;
- prizadevanje za oblikovanje dobrih participativnih praks na področju urejanja prostora.

Nevladne organizacije, civilne iniciative in lokalne pobude pozivamo k podpori priporočil. Izjavo podpore lahko podajo na naslov: ipop@ipop.si